

Deze divisie bestond oorspronkelijk uit twee regimenten wielrijders en twee regimenten huzaren-motorrijders; bovendien telde zij een eskadron pantserwagens en twee afdelingen veldgeschut, die laatste het Korps Rijdende Artillerie vormende, de z.g. 'gele rijders', die een generatie tevoren zo vaak, gedeeltelijk in stofwolken gehuld, de zon schitterend op de uniformen, door Breitner uitgebeeld waren. Breitners paarden waren evenwel verdwenen, de twaalf stukken veldgeschut van het Korps Rijdende Artillerie hadden nu motortractie.

De Lichte Divisie was, toen zij zich in beweging ging zetten (waarbij men in der haast vergat, de auto-herstellingsploeg te waarschuwen: die kwam in Utrecht terecht¹), niet meer volledig: in april was een van de twee regimenten huzaren-motorrijders met het enige eskadron pantserwagens binnen de Vesting Holland teruggetrokken en vroeg in de ochtend van 10 mei had, zoals wij al weergaven, het andere regiment order gekregen, de Duitsers bij Mill uit de Peel-Raamstelling te verdrijven. Desniettemin trokken, van half negen af, lange colonnes militaire fietsers en auto's uit de buurt van Eindhoven noordwaarts. De streek van Gouda was hun doel. Dat betekende niet alleen een lange maar bij klaarlichte dag ook een gevaarlijke tocht: het gebied bij de grote rivieren zou weinig dekking bieden, de hooggelegen wegen waren er vaak smal. Opstoppingen zouden niet uitblijven. Op één plaats vielen daarbij door een aanval van Duitse vliegtuigen zeven doden en elf gewonden. Intussen was de bestemming van de divisie gewijzigd. Omstreeks tien uur 's morgens namelijk, ontving de commandant, kolonel der wielrijders H. C. van der Bijl, terwijl hij zich nog met zijn staf in Boxtel bevond, telefonisch namens generaal Winkelman een bericht met een nieuwe opdracht:

'Brug bij Moerdijk in Duitse handen. In verband hiermee zal Lichte Divisie niet gaan naar Moerdijk, doch over Keizersveer en Heusden naar Gorinchem en omstreken en aldaar onder de bevelen van commandant Vesting Holland treden teneinde zo nodig te worden ingezet voor bezetting van het Merwedefront van Gorinchem tot Dordrecht . . .'²

Dit betekende dat generaal Winkelman, vermoedelijk aannemend dat het 6de grensbataljon samen met de Fransen de Moerdijkbrug zou heroveren en dat de troepen in en bij Dordrecht sterk genoeg waren om de brug over de Oude Maas aan de Duitsers te ontrukken, de meest mobiele eenheid waarover hij beschikte, in eerste instantie toch weer voor een defensieve taak reserveerde. Er lag tussen Gorinchem en Dordrecht geen enkele brug: waarom

¹ Nierstrasz: *Veldleger*, p. 117. ² Nierstrasz: *Algemeen Overzicht*, p. 67.